

شرح وظایف کارشناس تغذیه در مراکز خدمات سلامت جامعه

- ۱- آشنایی با شاخص های سلامت و تغذیه جامعه در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین المللی
- ۲- آگاهی کامل از آمار بهداشتی و وضعیت سلامت و تغذیه جمعیت تحت پوشش
- ۳- آگاهی کامل از برنامه‌های بهبود تغذیه جامعه در کشور
- ۴- ارائه آموزش و مشاوره تغذیه به افراد ارجاع شده از سوی مراقبین سلامت
- ۵- ارائه خدمات رژیم درمانی به بیماران ارجاع شده از سوی پزشکان
- ۶- اجرای برنامه‌های آموزش گروهی تغذیه‌ای برای جمعیت تحت پوشش، طبق برنامه زمانبندی مدون
- ۷- همکاری در اجرای برنامه‌های تغذیه جامعه، مانند بسیج های آموزش همگانی تغذیه، هفته سلامت، روز جهانی غذا و ...، زیر نظر کارشناس تغذیه مرکز بهداشت شهرستان
- ۸- تکمیل فرمهای ارزیابی و اجرای مراقبتهای تغذیه‌ای در قالب دستور عمل های موجود
- ۹- طراحی و اجرای برنامه پیگیری افراد و بیماران ارجاع شده
- ۱۰- نظارت بر ارائه مراقبتهای تغذیه‌ای به افراد از سوی مراقبین سلامت
- ۱۱- نظارت بر فرایند تهیه و توزیع مکمل‌های مورد نیاز برای گروههای سنی مختلف و تحت پوشش مرکز جامعه سلامت در قالب دستور عمل های موجود
- ۱۲- جمع آوری آمار و اطلاعات در زمینه وضعیت شاخص های تغذیه ای ، تجزیه و تحلیل و مستند سازی روند شاخص های تغذیه در منطقه تحت پوشش با هماهنگی کارشناس تغذیه مرکز بهداشت شهرستان و استان
- ۱۳- تهیه گزارش‌های منظم جهت واحدهای ناظر بر حسب مورد

شرح وظایف کارشناس مراقب سلامت در پایگاه‌های بهداشتی در حیطه مراقبت‌های تغذیه‌ای

۱. اجرای اندازه‌گیریهای آنترپومتریک و محاسبه BMI برای کلیه مراجعین (اندازه گیری قد ووزن ، رسم منحنی رشد ، محاسبه ، تفسیر وضعیت رشد و نمایه توده بدنی) مطابق با دستور عمل موجود
۲. ارزیابی عادات و رفتار های غذایی مراجعین و تکمیل پرسشنامه الگوی تغذیه‌ای افراد و امتیازدهی به آن
۳. تصمیم گیری درخصوص ارائه مراقبت‌های تغذیه‌ای، ارجاع به کارشناس تغذیه و یا ارجاع به پزشک، بر اساس امتیاز حاصل از پرسشنامه الگوی تغذیه‌ای و آنترپومتري مراجعین
۴. ارائه آموزش‌های تغذیه به افرادی که باید مطابق با دستور عمل توسط مراقب سلامت تحت مراقبت تغذیه‌ای قرار گیرند
۵. آموزش تغذیه پیشگیرانه بر اساس ارزیابی الگوی غذایی و دستورعمل بسته خدمتی، برای تمامی مراجعین
۶. پیگیری خدمت رسانی به افراد تحت مراقبت تغذیه‌ای
۷. پیگیری مراجعه افراد ارجاع شده به کارشناس و پزشک
۸. نظارت بر سالم بودن دستگاه‌های اندازه‌گیری آنترپومتري، شامل ترازو و قدسنج

۹. اجرای برنامه‌های بهبود تغذیه ادغام شده در خدمات اولیه بهداشتی مانند مکمل‌یاری، آموزش تغذیه، یدسنجی نمک‌ها و ارائه آموزش‌های مربوطه در مدارس، و ...
۱۰. برآورد مکمل‌های مورد نیاز جمعیت تحت پوشش پایگاه و ارائه آن به کارشناس تغذیه مرکز جامع

شرح وظایف پزشک در مراکز خدمات سلامت جامعه، در حیطه مراقبت‌های تغذیه‌ای

۱. آگاهی از مسائل و مشکلات تغذیه‌ای جمعیت تحت پوشش
۲. ارزیابی پزشکی، بیوشیمیایی و بالینی بیماران ارجاع شده
۳. کنترل و تأیید اندازه‌گیری‌های آنتروپومتریک انجام شده توسط مراقب سلامت
۴. ارجاع کلیه مواردی که بر اساس بسته خدمت تغذیه برای پزشکان، اندیکاسیون ارجاع به مشاور تغذیه را دارند*
۵. تجویز مکمل‌های غذایی (فولیک اسید، مولتی‌ویتامین + مینرال، آهن) جهت گروه‌های خاص، مطابق با برنامه کشوری

• اندیکاسیونهای ارجاع پزشک به کارشناس تغذیه عبارتند از:

۱. ابتلا به بیماریهای غیرواگیر مرتبط با تغذیه و یا بیماریهایی که نیاز به تنظیم رژیم غذایی خاص دارند در کلیه گروههای سنی و مادران باردار مانند: هایپرکلسترولمی، فشار خون بالا، دیابت، چاقی، بیماریهای کلیوی و ...
 ۲. وجود عوامل خطر بیماری در نتیجه آزمایشات پاراکلینیک مراجعه کنندگان شامل: هایپرگلیسمی، هایپرکلسترولمی، هایپرتریگلیسریدمی، کراتینین بالا، ALK-P بالای خون در حالت ناشتا و ...
 ۳. کلیه افرادی که بیماری تشخیص داده شده دارند، پس از غربالگری تغذیه ای توسط مراقب سلامت، ابتدا به پزشک جهت انجام مراحل درمانی و سپس از پزشک به کارشناس تغذیه جهت دریافت رژیم غذایی ارجاع داده می شوند.
 ۴. میانسالان و جوانان با BMI نامطلوب در محدوده اضافه وزن (۲۵ تا ۲۹/۹) + با هر امتیاز، چنانچه با پیگیری مراقب سلامت بعد از ۳ ماه و سپس ۶ ماه بعد عدم تغییر نمایه توده بدنی ادامه داشته یا نمایه توده بدنی اضافه شود، ارجاع به پزشک برای اقدامات تشخیصی و درمانی و سپس ارجاع به مشاور تغذیه؛ پس از آن پی گیری توسط مشاور تغذیه هر ۳ ماه تا اصلاح نمایه توده بدنی و در صورت عدم اصلاح رفتار تغذیه ای ارجاع برای رفتار درمانی به روانشناس و همچنین ارجاع به متخصص تغذیه خارج از مرکز
 ۵. میانسالان و جوانان با BMI نامطلوب در محدوده چاقی و لاغری (۳۰ و بالاتر و ۱۸/۵ و کمتر + با هر امتیاز
 ۶. BMI در محدوده چاقی در مادران باردار
 ۷. امتیاز ۰ تا ۷ از غربالگری سالمندان
 ۸. نوجوانان ۶ تا ۱۸ سال:
- بالای Z-score +۳ (بلند قدی شدید)
 - حد فاصل "مساوی Z-score -۳ و زیر Z-score -۲" (کوتاه قدی)
 - زیر Z-score -۳ (کوتاه قدی شدید)

۹. کودکان ۲ تا ۶ سال با وزن برای سن و یا قد برای سن زیر 3SD-
۱۰. شیرخواران ۱۲ تا ۲۴ ماه با قد برای سن و یا وزن برای سن زیر 3SD-
۱۱. شیرخواران ۶ تا ۱۲ ماه با وزن برای سن و یا قد برای سن زیر 3SD-
۱۲. شیرخواران ۰ تا ۶ ماه با وزن برای سن و یا قد برای سن زیر 3SD-